

Spis treści

Wykaz skrótów	IX
Wykaz aktów prawnych	XV
Wykaz literatury	XXI
Wykaz orzeczeń	XXV
Wstęp	XXIX
Rozdział I. Status oraz pozycja prawna PKP wobec ich majątku	
nieruchomego – rys historyczny	1
§ 1. Okres dwudziestolecia międzywojennego	1
I. Przejęcie kolei pod zarząd państwowy	1
II. Polskie Koleje Państwowe jako zakład administracyjny	2
III. Polskie Koleje Państwowe jako osoba prawna	2
§ 2. Okres czterdziestolecia PRL	4
I. Dalsze obowiązywanie Rozporządzenia Prezydenta RP o utworzeniu przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe” z 1926 r.	4
II. Ustawa o kolejach z 1960 r.	5
III. Ustawa o przedsiębiorstwie państwowym „Polskie Koleje Państwowe” z 1989 r.	6
§ 3. Akty prawne po zmianie ustrojowej w 1989 r.	9
I. Ustawa o przedsiębiorstwie państwowym „Polskie Koleje Państwowe” z 1995 r.	9
II. Ustawa o komercjalizacji i restrukturyzacji PKP z 2000 r. – wzmianka	10
§ 4. Uwłaszczenie PKP a komunalizacja, czyli rzeczywisty zakres uwłaszczenia PKP – dane statystyczne	10
Rozdział II. Sądowa wykładnia prawa jako źródło kolizji przepisów uwłaszczeniowych i komunalizacyjnych	
§ 1. Wprowadzenie	17
§ 2. Zagadnienia rozstrzygane w orzecznictwie sądowo- administracyjnym – zapatrywania prawne sądu „neutralne” podmiotowo	19
I. Relacja między postępowaniem komunalizacyjnym a uwłaszczeniowym	19

Spis treści

II. Strony postępowania komunalizacyjnego	22
III. Komunalizacja – ogólne poglądy sądów	27
IV. Przesłanki komunalizacji <i>ex lege</i> a stanowisko orzecznictwa	30
1. Przesłanki komunalizacji	30
2. Dodatkowa przesłanka komunalizacji <i>ex lege</i> wykreowana w orzecznictwie – „prawo zarządu”	34
§ 3. Orzecznictwo w sprawach komunalizacyjnych dotyczących nieruchomości PKP	44
I. Cel badawczy oraz materiał normatywny	44
1. Powody dokonania analizy orzecznictwa w sprawach komunalizacyjnych „z udziałem” gruntów PKP	44
2. Materiał normatywny	45
II. Wpływ dodatkowych przepisów uwłaszczających i komunalizacyjnych na orzecznictwo w sprawach komunalizacyjnych z „udziałem” gruntów PKP	47
III. Tytuł prawny PKP do nieruchomości znajdujących się w ich władaniu	52
1. Dominujący nurt w orzecznictwie sądowo-administracyjnym	52
A. Typowy tok rozumowania i argumentacji prawnej w sprawach komunalizacyjnych „z udziałem” gruntów PKP	52
B. Szczegółowe zapatrywania prawne w sprawie tytułu prawnego do nieruchomości PKP	56
a. Przesłanka „należące do” a przesłanka „organu założycielskiego”	56
b. Przesłanka „należące do” a tytuł prawny do nieruchomości	58
c. Pojęcie „prawa zarządu”	61
d. Źródła „prawa zarządu”	63
e. Dowody ustanowienia „prawa zarządu”	65
2. Mniejszościowy nurt w orzecznictwie sądowo- administracyjnym	70
§ 4. Uchwała NSA (7) i jej krytyka	75
I. Okoliczności podjęcia Uchwały NSA (7)	75
II. Treść Uchwały NSA (7)	77
III. Polemika ze stanowiskiem wyrażonym w Uchwale NSA (7)	78
Rozdział III. Model własności i koncepcja zarządzania mieniem państwowym w okresie PRL	91
§ 1. Wprowadzenie	91

Spis treści

§ 2. Model własności i koncepcja zarządzania mieniem państwowym w okresie PRL	92
I. Koncepcja własności w okresie PRL	92
II. Własność państwowa – zasady: jedności własności państwowej oraz jedności władzy i własności państwowej oraz model zarządzania mieniem państwowym	96
1. Charakterystyka zasad: jedności władzy i własności państwowej oraz zarządu w teoretycznym ujęciu <i>J. Wasilkowskiego</i>	96
2. Zasada jedności własności państwowej w piśmiennictwie .	100
3. Zasada jedności własności państwowej w orzecznictwie SN	102
4. Zasada jedności własności państwowej i zarząd mieniem państwowym w świetle Uchwały NSA (7)	110
5. Zasady: jedności własności państwowej oraz jedności władzy i własności państwowej oraz pojęcie zarządu – ujęcie własne	112
§ 3. Przekazywanie nieruchomości państwowych w zarząd oraz inne źródła powstania zarządu mieniem państwowym (ogólnonarodowym)	120
I. Decyzja o przekazaniu w zarząd	120
II. Decyzja o zmianie podporządkowania	123
III. Odmiany użytkowania według ustawy o gospodarce terenami w miastach i osiedlach z 1961 r.	123
IV. Inne źródła zarządu nieruchomościami państwowymi	124
V. Przekazywanie nieruchomości w okresie PRL – podsumowanie	125
Rozdział IV. Przeobrażenia własnościowe po zmianie ustroju w 1989 r. ...	129
§ 1. Kierunek zmian ustrojowych	129
§ 2. Zniesienie zasady jedności własności państwowej i skutki tej decyzji	129
§ 3. Komunalizacja mienia państwowego	134
I. Przyczyny i cele komunalizacji	134
II. Zakres przedmiotowy komunalizacji i jej tryby	138
III. Komunalizacja przedsiębiorstw państwowych i ich mienia	142
IV. Przesłanki uwłaszczenia gmin (art. 5 ust. 1 PWST)	144
1. Przesłanki komunalizacji <i>ex lege</i> – uwagi ogólne	144
2. Przesłanka komunalizacji „należące do”	148
A. Przesłanka „należące do” w praktyce orzecniczej – przypomnienie	148
B. Przesłanka „należące do” w świetle orzecznictwa TK .	149

Spis treści

§ 4. Uwłaszczenie państwowych i komunalnych osób prawnych w ustawie o zmianie ustawy o gospodarce gruntami z 1990 r.	157
Rozdział V. Status prawny nieruchomości PKP	163
§ 1. Status prawny PKP – przypomnienie	163
§ 2. Pozycja prawna PKP wobec nieruchomości kolejowych do 5.12.1990 r.	164
§ 3. Ustawa o komercjalizacji i restrukturyzacji przedsiębiorstwa państwowego „Polskie Koleje Państwowe” z 2000 r.	174
§ 4. Uwłaszczenie PKP	177
I. Uwagi wstępne	177
II. Ogólna podstawa uwłaszczeniowa – art. 2 Noweli UGG 1990 .	179
III. Dodatkowe podstawy prawne uwłaszczenia PKP oraz zakaz komunalizacji	182
1. Art. 34 UPKP 2000 – uwłaszczenie PKP	182
2. Art. 37a i 37b UPKP 2000 – nacjonalizacja i uwłaszczenie PKP	185
3. Art. 34a UPKP 2000 – zakaz komunalizowania nieruchomości PKP	191
4. Wnioski	200
§ 5. Nieruchomości PKP a komunalizacja <i>ex lege</i>	201
§ 6. Zagadnienia towarzyszące komunalizacji nieruchomości PKP	208
I. Pojęcie organu założycielskiego	208
II. Problem dopuszczalnych środków dowodowych	209
III. Wyłączenie od komunalizacji <i>ex lege</i> (art. 11 ust. 1 pkt 2 PWST) w odniesieniu do nieruchomości PKP	213
Podsumowanie	215